

HET CREDO OF 'DE SCHONE BELIJDENIS'¹

1. Vooraf

- Credo: 'ik *geloof*' is een ant-woord. Het is een weder-woord van de mens aan God die het eerste Woord spreekt (1 Joh 4, 10): 'God heeft ons eerst liefgehad'.
- Credo: 'ik geloof' is een persoonlijk antwoord. Toch is dit niet los te weken uit 'wij'. Vandaar ook de naam het Symbolum. 'ik' heb de ene helft, de hele Kerkgemeenschap heeft de andere.
- De oorsprong van het Credo ligt in de doopliturgie, teruggaand op het doopbevel van Jezus (Mt 28, 19-20): 'Ga heen, maak alle volkeren tot mijn leerlingen en doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.'
- Langzamerhand ontstond de behoefte om de formule uit te breiden, het drieledige raam is gebleven: 1) Vader en schepping, 2) Zoon en verlossing, 3) Geest en Kerk.
- Twee Credo's bekleden een erepositie: het Symbolum van de apostelen en het Credo van Nicea-Konstantinopel. Het laatste is de vrucht van de twee eerste oecumenische concilies (325 en 381).
- De Credo's bevatten niet alles wat tot ons geloof behoort. Ze worden aangevuld en gepreciseerd door wat we een catechismus noemen.

2. De drie onderdelen van het Credo

○ Vader – schepping

-God is schepper, geen architect. Hij is de Bron die nooit opdroogt en Hij doet alles en allen leven. Hij houdt alles in stand. Hij kent ook alles (Ps 139, 1-2)

-God is almachtige Vader. Gods almacht heeft niet te maken met spierkracht en geweld. Het is de almacht van de liefde. God is zo almachtig dat hij zich onmachtig kan tonen, zo groot dat Hij zich klein kan maken, kwetsbaar en arm. Zo groot dat Hij kan vergeven (W 11, 23-26)

○ Zoon – verlossing

-geboren uit een maagd. Gods liefde doorbreekt alle wetten van de natuur. Wat menselijk gesproken geen vrucht kan dragen, kan dankzij de Geest goddelijke vruchtbaarheid krijgen (cf. Sarah, Hannah, Elisabeth). Jezus is een puur geschenk van God, in alles gelijk aan een mens behalve in de zonde (Rom 8, 3).

-Gods zoon is geboren – Gods zoon is gestorven: korter kan het niet. Het Credo is een heel bondige samenvatting van de kern van het geloof. Het Credo spreekt niet over de parabels, de zaligheden, de tekenen en de genezingen,

¹ Ruimere achtergrond over de geloofsbelijdenis is te vinden in de brief van de Belgische bisschoppen **De schone belijdenis. Over het Credo** (Verklaringen van de bisschoppen van België – Nieuwe reeks nr. 37), Brussel, Licap, 2009, ISBN 978-90-6858-805-7.

-nedergedaald ter helle: het Credo belijdt dat Jezus werkelijk gestorven is, tot in het diepst van de hel is Hij gegaan om daar iedereen, zonder uitzondering, de kans te geven om met het Hem te verrijzen en op te stijgen naar de Vader.

-verrezen. De liefde is sterker dan de dood. Als je tot iemand zegt: 'Ik hou van je', dan zeg je in feite 'ik wil dat je leeft en bij mij bent'. Er is geen plaats voor de twee: liefde en dood.

-opgestegen. Jezus kwam van God en keert terug naar God. Hemelvaart is geen luchtvaart. De woorden roepen beeldend op dat de Verrezen Jezus thuiskomt in de wereld van zijn Vader (Fil 2, 10)

-wederkomen om te oordelen. Oordeel betekent inderdaad dat we verantwoording zullen moeten afleggen. God heeft ons als vrije mensen geschapen. Maar de wederkomst is nog iets anders. Het is de uiteindelijke ontmoeting met de Heer Jezus. Hij is Rechter maar ook Verlosser. En 'wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld.' (Joh 3, 18a).

○ Geest – Kerk

-omdat de Geest – de onderlinge liefde tussen de Vader en de Zoon – zo ongrijpbaar is, gebruikt de Bijbel beelden: wind, adem, bron, vuur, duif, zalf.

-de Geest woont in de wereld, in ons (Gal 5, 22-23a) en ook in de kerk, Hij is haar ziel.

-apostolisch. Door een geschiedenis die nooit werd onderbroken, blijft de Kerk verbonden met de apostelen.

-katholiek. De Kerk is één groot mystiek lichaam. Ze heeft alles om alle volkeren in eenheid bijeen te brengen. Universeel.

-heilig. Ze is Christus' lichaam en bezit alle middelen tot heiliging: het Woord en de sacramenten, bijzonder de doop en de eucharistie.

-de gemeenschap van de heiligen. Een artikel toegevoegd op het einde van de zesde eeuw. De Kerk is meer dan een zichtbare gemeenschap hier en nu (Ps 144, 15)

-de verrijzenis van het lichaam. Wat zouden we zijn zonder ons lichaam? Geen vol mens meer. Onvoltooid, want we hebben niet alleen een lichaam, we zijn het! Als we als unieke persoon bij God willen thuiskomen, dan moet het met ons unieke (geestelijke) lichaam zijn (1 Kor 15, 36-38; 42-44).

3. Het Credo in de eucharistie

- In de eucharistie komt het Credo meteen na de woordverkondiging en de homilie. Het is ons antwoord op Gods spreken.
- Het Credo vormt de brug van het gesproken woord naar de tafeldienst.
- Heel de eucharistieviering is gevat tussen twee geloofsbelijdenissen: het openingskruisteken en de trinitaire zegen op het einde.